

У 1917 року майстер виступив одним з фундаторів Всеукраїнської Академії мистецтв, став її професором. Викладання у О. Мурашка забирало чимало часу. Ось як про це писав сам художник у 1918 році: «Майже два роки нічого не роблю, всього мене втягнуто в організацію художнього життя України, і питання стоїть настільки гостро і складно, що уникнути цього нема жодної можливості. Але твердо сподіваюсь, що, віддавши належне суспільності, буду відпущений для тихої праці...» [4,473].

Життя Олександра Мурашка трагічно обірвалося у 1919 році, його було вбито, як писали раніше, бандитами. Але постріли, що пролунали червневої ночі, не були випадковими – розпочинався час розправи з національною культурою, яскравим представником якої, творцем і послідовником її високих традицій був Олександр Мурашко. Втім роки виявилися не владними над полотнами художника. Сьогодні, як і раніше, вони полум'яніють мажорними барвами, випромінюючи ауру любові, добра і краси. Висока культура полотен, багатство живописної палітри, майстерність композиції – лише одна сторона спадщини Мурашка [4,480]. Більш важливим і повчальним для художньої молоді є його здатність проникати у внутрішній світ характерів людей. В українському мистецтві передреволюційних років не було нікого іншого, хто міг би робити це з такою ж глибиною й силою. Кожний портрет його роботи — це повість про людину, і саме цього передусім слід учитися в талановитого митця Олександра Олександровича Мурашка.

Список використаної літератури:

1. Олександр Мурашко // Великие художники. – К.: Иглмосс Юкрейн, 2003.
2. Блажко Е. В. Карусель. Олександр Мурашко – художник кольору. – К.: Дзеркало тижня, 2000.
3. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво. – Львів: Світ, 2005.
4. Губарева М. В., Низовский А. Ю. 100 великих шедевров изобразительного искусства. – М.: «Вече» – 2006.

Науковий керівник: к. і. н., доцент Захарченко М. В.

Н. А. Маслюк

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ВПЛИВ СЕКТАНТСТВА НА МОЛОДЬ УКРАЇНИ

Значна частина української молоді, як найменш захищена верства населення, дуже болісно переживає трансформаційні перетворення, що відбуваються в нашому суспільстві. Розчарована й ображена тяжкими реаліями буденності, яке проявляється у порушенні природних основ життєдіяльності, вона намагається самостійно знайти нематеріальний сенс свого існування і часто, майже інстинктивно, звертається до релігії.

За даними соціологічних досліджень, проведених Українським інститутом проблем молоді (1998 р.), лише близько 15% респондентів вважають себе невіруючими, ще 2% назвали себе атеїстами, а натомість 20% молодих українців навпаки – вбачають головний сенс свого життя у необхідності заслужити нагороду у потойбічному світі, 30% – розвивати у собі віру в Бога, 45% вірять у воскресіння Ісуса Христа. Розповідаючи про свій «прихід до Бога», 25% зазначили, що завжди були віруючими, 19% – лише із часом, через певні життєві обставини повірили у Бога, і лише 1,5%, навпаки, зневірилися у Ньому. У 43% опитаних ставлення до релігії останнім часом стало більш шанобливим і лише 4% наголосили на певному зниженні рівня релігійної поваги. Серед респондентів 40% засвідчили свою належність до певних церков і конфесій, а 14% не можуть назвати таку релігійну інституцію, яка б повністю відповідала їхнім духовним запитам [1, 54].

Сьогодні серед українців спостерігаються не лише кардинальні зміни у самому ставленні до релігії, які полягають у їхньому поверненні до ортодоксальних церков, але й у підвищеному інтересі до усіляких новомодних неорелігійних течій та сект. Для певної частини української молоді, яка звертається до релігії, культова практика у традиційних формах – це свого роду «архаїка». Мабуть, це пояснюється насамперед тим, що засвоєння

тисячолітньої духовно-культурної спадщини вимагає від молодих людей більш значних інтелектуальних зусиль, до яких їхня свідомість, що сформована на рівні «масової культури», ще не готова [3, 1].

Секта – релігійне об'єднання, яке навчанням і обрядами відрізняється від панівних релігійно-церковних організацій. Секти складаються здебільшого з колишніх вірних головної церкви, які, покинувши її, перебувають найчастіше у гострій до неї опозиції.

В Україні під сектами іноді мають на увазі Свідки Єгови та інші релігійні угруповання, яких було переслідувано або обмежено в діяльності як за царської Росії, так і в СРСР.

Як правило, секти в Україні були звичайно не місцевого походження, а проникали з Росії, Польщі й Західної Європи чи як наслідування німецьких колоністів-протестантів. Вони почали особливо поширюватися у 19 столітті.

Щомісяця в Україну приїзять десятки груп місіонерів, проповідників, закордонних доброчинців, усіляких просвітників тощо. Релігійний простір країни заповнюють американські, західноєвропейські, японські, корейські і навіть африканські «пастирі». Тільки за останні 3-4 роки за участю іноземних місіонерів у нас створено до трьохсот осередків нетрадиційних культів.

Сектам, у формі подяки за вельми скромну гуманітарну допомогу або плату державним закладам (школам, лікарням, клубам тощо), віддають в оренду під релігійні заходи стадіони, палаци, аудиторії в інститутах, школах, ефірний час та цілі розвороти у засобах масової інформації.

Місіонерська діяльність іноземних проповідників у нашій країні відбувається під виглядом найрізноманітніших форм світського навчання: семінарів, курсів, шкіл, університетів, конференцій з питань сучасного бізнесу, історії, філософії, культури та мовознавства. Тільки в Харкові у 1994 р. активно діяли в такий спосіб понад 250 зарубіжних місіонерів. Усі вони брали участь в організації та проведенні в різних громадських установах та місцях відпочинку несанкціонованих релігійних заходів із залученням значної кількості молоді та учнів. Лише Харківська школа «зцілення» охопила аудиторію загальною кількістю понад 50 тисяч осіб.

Масована атака зарубіжних проповідників нерідко здійснюється через систему українських державних освітніх закладів. Місіонери розуміють — саме вчитель найбільш відчутно впливає на ситуацію у суспільстві недалекого майбутнього, оскільки він формує свідомість десятків та сотень своїх учнів, які через декілька років стануть дорослими і ті ідеї та враження, що закладаються у сьогоденного підлітка, завтра перетворяться у реальність повсякденного життя держави.

Більшість сект є фактично є організованими злочинними угрупованнями. Організована злочинна діяльність законспірованих окультних організацій і груп практикує людські жертвоприношення, а також вчиняє інші тяжкі й особливо тяжкі злочини на ритуальному, релігійному ґрунті, які є здебільшого латентними. Непрямим чином про це свідчать узагальнені дані Міністерства внутрішніх справ України, відповідно до яких за попередні роки в Україні залишаються

нерозшуканими понад 10 тисяч безвісно зниклих (у 2013 р. – 57,8%; у 2014 р. – 56,5%; у 2015 р. – 62,3%). Близько чверті розшукуваних громадян, які зникли за нез'ясованих обставин, стають жертвами вчинених щодо них кримінальних правопорушень. Загалом організовані злочинні угруповання, які пов'язані зі здійсненням ритуалів «чорної магії» та поклонінням культу сатани, причетні до багатьох інших злочинів, зокрема, проти життя й здоров'я, злочинів проти волі, честі та гідності особи, статевих злочинів тощо.

Низька ефективність протидії релігійним культам деструктивного типу значною мірою зумовлена відсутністю в правоохоронній системі адекватного організаційно-правового механізму, невід'ємною частиною якого є ефективна методика кримінологічного моніторингу (пошуку, збору, обліку, аналізу, оцінки й прогнозу) діяльності нових релігійних рухів, екстремістських організацій, неонацистських формувань [2, 141].

Визначальною ознакою переважної більшості неокультів, що діють в Україні, є високий ступінь езотеричності та соціальної мімікрії, введення в оману як представників держави, так і неофітів. При знайомстві адепти або не представляються послідовниками своєї секти («Церква Об'єднання») і використовують назви маловідомих організацій, що входять до її складу, або взагалі заперечують приналежність до будь-якої конфесії – називаючи себе «просто християнами» («Церква Христа»). При цьому настирливо просять гроші не на потреби секти, а на різні «благодійні цілі», проведення семінарів «з морального виховання та духовного розвитку студентів або школярів», «на допомогу в рішенні екологічних проблем». Грубим порушення загальноновизнаних прав людини, яка потрапила до секти, є суворе регламентація її особистого життя. Стосовно членів сект широко застосовуються усілякі протиправні обмеження у їжі, сні та інших фізіологічних потребах, які завуальовані під культову доктрину. Кінцевою метою таких заходів є отримання повного контролю й управління над віруючими з боку тоталітарних лідерів. Необхідність беззастережного дотримання суворого обмеження у харчуванні («Богородичний Центр»), обов'язковий вегетаріанський аскетизм у кришнаїтських «ашрамах», «агресивна» дієта на кшталт тієї, що застосовувалася у нацистських концтаборах, за якою навіть матерям суворо забороняється грудне годування немовлят («Церква останнього заповіту») призводять до різкого зниження ваги. В організмі виникає дефіцит білків, передусім тваринного походження, нестача вітамінів, знижується вміст у крові багатьох необхідних інгредієнтів, і як наслідок, порушується нормальний обмін речовин та відбувається гальмування фізіологічних процесів. Відомо, що пониження загальної ваги у людини на 40-50% призводить до дистрофії [1, 58].

Отже, держава повинна захищати своїх громадян від негативного впливу сектантства, а ми у свою чергу повинні, оцінювати всі свої дії, стосовно цього питання дуже обережно. На державному рівні необхідно організувати ведення постійного моніторингу щодо вивчення практики діяльності кожного громадського об'єднання, яке функціонує на теренах України і займається духовно-релігійною та просвітницькою діяльністю. Необхідна умова ведення такого моніторингу – відповідна нормативна база та правове забезпечення. Вкрай необхідно законодавчо встановити чітко окреслені показники, за якими і повинно проводитися юридичне обмеження або, в окремих випадках, навіть заборона релігійних груп, діяльність яких суперечить українському законодавству, порушує права та свободи громадян, передусім право на життя, охорону здоров'я, на освіту або загрожує національній безпеці.

Список використаної літератури

1. Сьомін С. Українська молодь під прицілом новітніх релігійних культів і сект. Українська молодь під прицілом новітніх релігійних культів і сект / С. Сьомін // Людина і політика. – 2000. – № 3. – С. 54–63.
2. Пащенко В. Правові засади процесу легалізації православних сект в Україні / В. Пащенко // Рідний край. – 2003. – № 2. – С. 140 – 145.
3. Швецова Н. Не потрапити у пастку / Н. Швецова // Шкільний світ. – 2008. – № 11. С. 1 – 3.

Науковий керівник: к.і.н, доцент Лисиця Л. Г.

Н. А. Маслюк

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРИМУСОВИХ РОБІТНИКІВ У НАЦИСТСЬКІЙ НІМЕЧЧИНІ

Виявом антигуманної сутності нацистського окупаційного режиму стало масове, переважно насильницьке, вивезення цивільного населення до Німеччини з метою поповнення її трудових ресурсів та підризу генетичного потенціалу України. Об'єктом цього насильства з боку окупантів стали й неповнолітні українці.